

כ"ט - וְאֲנִי הֲנִי מְבִיא • הַנְּנִי מוֹכֵן לְהִסְפִּים עִם אוֹתָם שְׁזָזוּנִי וְאָמְרוּ לְפָנַי כָּבֹד: (תהלים ח) "מִה־אֲנוֹשׁ פִּי־תִזְכְּרוּנִי". מְבוֹל • שְׂבִלָה אֶת הַפֶּל, שְׂבִלְבֵל אֶת הַפֶּל, שְׂהוּבִיל אֶת הַפֶּל מִן הַגְּבוּהַ לְנִמּוֹךְ. וְזֶהוּ לְשׁוֹן אוֹנְקְלוֹס, שְׁתַּרְגָּם 'טוֹפְנָא', שְׂהַצִּיף אֶת הַפֶּל וְהִבִּיאָם לְכַבֵּל שְׂהִיא עֲמֻקָּה, לְכַף נִקְרָאת שְׂנַעַר, שְׂנַנְעָרוּ שָׁם כָּל מַתִּי מְבוֹל, (סְפָרִים אַחֲרָיִם: מִיָּמִי, וְכֵן הִגִּיהַ מִהַרש"ל בְּיַחְזֵקֶת שְׂלֵמָה בְּמִסְכַּת שְׂבֵת).

(יח) וְהִקְמַתִּי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּךָ וּבֵאתִי אֶל־הַתְּבָה אִתְּךָ וּבִנְיָךָ וְאִשְׁתְּךָ וּבְנֵי־בְנֵיךָ אִתְּךָ: יח וְאַתָּם יְתִ קְנִימִ עֲמֻךָ וְתַעוֹל לְתַבּוּתָא אֶת וּבְנִיךָ וְאִתְּךָ וּבְנֵי בְנֵיךָ עֲמֻךָ:

כ"ט - וְהִקְמַתִּי אֶת בְּרִיתִי • (בראשית רבה): בְּרִית הָיָה צָרִיךְ עַל הַפְּרוֹת שְׂלֵא יִרְקְבוּ וְיַעֲפְשׂוּ, וְשְׂלֵא יִהְרָגוּהוּ וְשְׂעִים שְׂבִדוֹר. אֶתְךָ וּבְנֵיךָ וְאִשְׁתְּךָ • הָאֲנָשִׁים לְבַד וְהַנְּשִׁים לְבַד, מִכָּאֵן שְׂנַאֲסָרוּ בְּתַשְׁמִישׁ הַמַּטָּה (סו).

(יט) וּמְבַל־הָחִי מְבַל־בְּשׂוֹר שְׁנַיִם מְבַל תְּבִיא אֶל־ הַתְּבָה לְהַחֲיֵת אִתְּךָ זָכָר וּנְקֵבָה יְהוּ: יט וּמְבַל דְּחִי מְבַל בְּסָרָא תְרִין מְבַלָּא תַעִיל לְתַבּוּתָא לְקַנְמָא עֲמֻךָ דְּכַר וּנְקֵבָא יְהוּן:

כ"ט - וּמְבַל־הָחִי • אֶפְלוּ שְׂדִים (חגיגה טו). שְׁנַיִם מְבַל • מִן הַפְּחוֹת שְׂבָהֶם לֹא פָּחַתוּ מִשְׁנַיִם, אֶחָד זָכָר וְאֶחָד נְקֵבָה.

(כ) מְהַעוֹף לְמִינְהוּ וּמִן־הַבְּהֵמָה לְמִינְהָ מְבַל רְמֵשׁ הָאֲדָמָה לְמִינְהוּ שְׁנַיִם מְבַל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחֲיוֹת: כ מעופא לזנוהי ומן בעירא לזנה ומכל רחשא דארעא לזנוהי תרין מפלא יעלוון ליתך לקנימא:

כ"ט - מְהַעוֹף לְמִינְהוּ • (בראשית רבה) אוֹתָן שְׂדֵבְקוּ בְּמִינֵיהֶם, וְלֹא הִשְׁחִיתוּ דְרָכָם. וּמֵאֲלֵיהֶם בָּאוּ, וְכָל שְׂהַתְּבָה קוֹלְטָתוּ הַכְּנִים בָּהּ.

(כא) וְאִתְּךָ קַח־לְךָ מְבַל־מֵאֲכָל אֲשֶׁר יֹאכֵל וְאִסְפַּת אֵלֶיךָ וְהָיָה לְךָ וְלָהֶם לְאֲכֹלָה: כא וְאֵת סב לך מכל מיכל דמתאכל ותכנוש ליתך ויהי לך ולהון למיכל:

(כב) וַיַּעַשׂ נֹחַ כָּכָל אֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים בְּנֵן עֲשֵׂה: ככ וַעֲבַד נח ככל די פקיד יתה יי בן עבד: כ"ט - וַיַּעַשׂ נֹחַ • זֶה בְּנֵין הַתִּיבָה (סנהדרין קח).

♦ יום שני כ"ט תשרי ♦

ז (א) וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ בֹּא־אִתְּךָ וְכַל־בֵּיתְךָ אֶל־ הַתְּבָה כִּי־אִתְּךָ רְאִיתִי צְדִיק לְפָנַי בְּדוֹר הַזֶּה: ז וַיֹּאמֶר יי לנח עול את וכל אנש ביתך לתיבא ארי יתך תזיתי ופאי קדמי בדרא הדין:

כ"ט - רְאִיתִי צְדִיק • וְלֹא נֹאמֶר "צְדִיק תָּמִים". מִכָּאֵן שְׂאוֹמְרִים מְקַצֵּת שְׂבָחוֹ שֶׁל אָדָם בְּפָנָיו, וְכָלוּ שְׂלֵא בְּפָנָיו (כ"ח).

דעת זקנים מבעלי התוספות - עוז והדר

(יט) וּמְבַל־הָחִי. פִּירֵשׁ רַש"י: לְרַבּוֹת אֶת הַשְּׂדִים (כִּי לֹא יֵאָדָּם). וְנִמְצָא בְּב"ר (ראה מדרש תהלים ז טו) שְׂרַצָּה 'שִׁיקְרָא' לִיכְבֵּס לְתִיבָה, אָמַר לוֹ נֹחַ לָךְ וּבִקֵּשׁ אֶת בַּת זִוְגָךְ, לְפִי שְׂבַל הַנְּכַנְסִים הֵן אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ, הֵלֶךְ וּמִצָּא הַשְּׂקָר 'פְּחָתָא', שְׂהוּא הַמְמוּנָה עַל בְּנֵי אָדָם לְהַפְחִיתָם וּלְחַסֵּר מִמוּנָם, אָמַר לוֹ: מְבַסְפַת לִי, אָמַר לוֹ: מַה תַּתֵּן לִי אִי מְבַסְבְּנָא לָךְ, אָמַר לוֹ: כָּל מַה